

Γεωγραφική Ανάλυση Εγκληματικότητας στην Αττική (2019–2023)

Πρότυπα, κατανομές και κοινωνικοί συσχετισμοί

Σύνοψη

Η παρούσα έκθεση αναλύει την κατανομή και τις τάσεις της εγκληματικότητας στην Αττική, εστιάζοντας στα **εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας**. Βασισμένη σε δεδομένα της Ελληνικής Αστυνομίας για την περίοδο 2019–2023, περιλαμβάνει γεωγραφική, χρονική και θεματική ανάλυση των περιστατικών, καθώς και τη συσχέτισή τους με κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά και τιμές ακινήτων.

Τα ευρήματα δείχνουν:

- Φθίνουσα τάση στην εγκληματικότητα κατά την πενταετία
- Συγκέντρωση περιστατικών σε περιοχές με τουριστική, εμπορική ή μεταφορική δραστηριότητα
- Περιορισμένη ή μη σημαντική συσχέτιση ανάμεσα στην εγκληματικότητα και τις τιμές των ακινήτων

Η ανάλυση αυτή είναι δυνητικά χρήσιμη για επενδυτές, κατοίκους και ασφαλιστικές εταιρείες, καθώς επιτρέπει την καλύτερη κατανόηση του ρίσκου και την υποστήριξη στρατηγικών αποφάσεων σχετικές με ακίνητα.

Επισκόπηση

Η παρούσα εργασία επιχειρεί μια ανάλυση των εγκληματολογικών τάσεων στην Αθήνα και την ευρύτερη Αττική, με στόχο την πληροφόρηση των πολιτών και των φορέων που δραστηριοποιούνται στο χώρο των ακινήτων.

Η κατανόηση των προτύπων εγκληματικότητας επιτρέπει πιο ορθολογικές επιλογές σχετικά με τον τόπο διαμονής, επένδυσης ή ασφάλισης και συμβάλλει στη διαμόρφωση στρατηγικής αστικής ανάπτυξης.

Η ανάλυση βασίζεται σε δημόσια διαθέσιμα δεδομένα της Ελληνικής Αστυνομίας (<https://www.astynomia.gr/statistikes-epetirides>), τα οποία αφορούν την περίοδο 2019–2023. Έγινε καθαρισμός, κατηγοριοποίηση και γεωχωρική επεξεργασία των περιστατικών, με σκοπό την εξαγωγή δεικτών εγκληματικότητας ανά 1.000 κατοίκους, τη γεωγραφική απεικόνιση και τη συσχέτισή τους με κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά.

Η παρούσα εργασία δεν αποτελεί επίσημη πρόβλεψη ή αξιολόγηση αλλά στοχεύει στην πληροφόρηση, προκειμένου να ενισχύσει τη διαφάνεια και τη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων. Η μελέτη επικεντρώνεται σε γεωγραφικά και πληθυσμιακά δεδομένα, χωρίς να εξετάζει κοινωνικοοικονομικούς δείκτες όπως η ανεργία ή η φτώχεια. Αν και παράγοντες αυτού του τύπου ενδέχεται να σχετίζονται με την εγκληματικότητα, η ανάλυσή τους απαιτεί διαφορετική μεθοδολογία και πρόσβαση σε ενοποιημένα σύνολα δεδομένων, πέρα από το πεδίο αυτής της έκθεσης. Τα διαγράμματα που ακολουθούν δημιουργήθηκαν μέσω του Datawrapper (<https://www.datawrapper.de>).

Ανάλυση εγκλημάτων

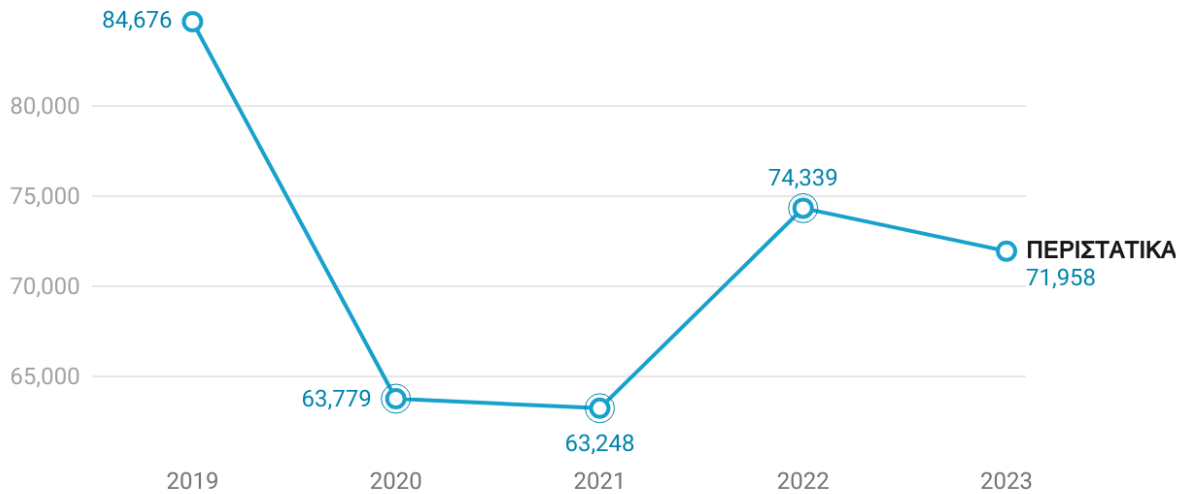
Τα εγκλήματα ταξινομήθηκαν σε δύο κατηγορίες σοβαρότητας: **μεσαίας** (πλημμελήματα) και **υψηλής** (κακουργήματα). Την τετραετία που μελετήθηκε, τόσο τα σοβαρά όσο και τα μεσαίας βαρύτητας περιστατικά **παρουσίασαν μείωση**. Η Ελλάδα αξιολογείται ως **χώρα επιπέδου 1**, με δείκτη 5,35, στον **Παγκόσμιο Δείκτη Οργανωμένου Εγκλήματος** (<https://ocindex.net/>), παρόμοια με χώρες όπως το Ηνωμένο Βασίλειο, η Γερμανία και η Ισπανία. Από τα 401.971 συνολικά εγκλήματα, το **95,3 % ήταν μεσαίας βαρύτητας** και μόλις το 4,7 % υψηλής. Και οι δύο κατηγορίες εμφανίζουν **πτωτική τάση**.

Το **77,87 % (313.000 περιστατικά) αφορούσε εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας**, κυρίως κλοπές. Οι πέντε συχνότερες κατηγορίες ήταν: εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας (22.000), παραβάσεις ναρκωτικών (21.000), εγκλήματα νομίσματος και πληρωμών (21.000) και αδικήματα σχετιζόμενα με όπλα (6.000). Συγκεκριμένα, **κλοπές** (230.000) και **κλοπές οχημάτων** (61.000) αποτέλεσαν το **72,4 % των συνολικών εγκλημάτων**, ενώ στην πρώτη δεκάδα εμφανίζονται ακόμη οι παραβάσεις ναρκωτικών (18.000), πλαστογραφία (17.000), ληστεία και απάτη (13.000 έκαστη), ηλεκτρονική απάτη (8.000), υπεξαίρεση (4.000), φθορά ξένης ιδιοκτησίας και παραχάραξη (3.000 έκαστη).

Χρονικές τάσεις

Το **2019** είχε το **υψηλότερο ποσοστό εγκλημάτων**. Το 2021 παρουσίασε έντονη μεταβλητότητα, απόρροια της πανδημίας COVID-19, η οποία μείωσε αρκετά τα περιστατικά, ιδίως την άνοιξη του 2020-2021. Τα έτη 2022-2023 επανήλθαν σε σχεδόν προ-πανδημικά επίπεδα, με αυξήσεις το καλοκαίρι (Ιούνιος-Αύγουστος) – φαινόμενο που συνδέεται με τη συνήθως συχνότερη απουσία ενοίκων από τις οικίες τους, που συνεπάγεται αυξημένο κίνδυνο διάπραξης κλοπών. Συνολικά, **η τάση είναι φθίνουσα την πενταετία**.

Κατανομή Περιστατικών ανά Έτος

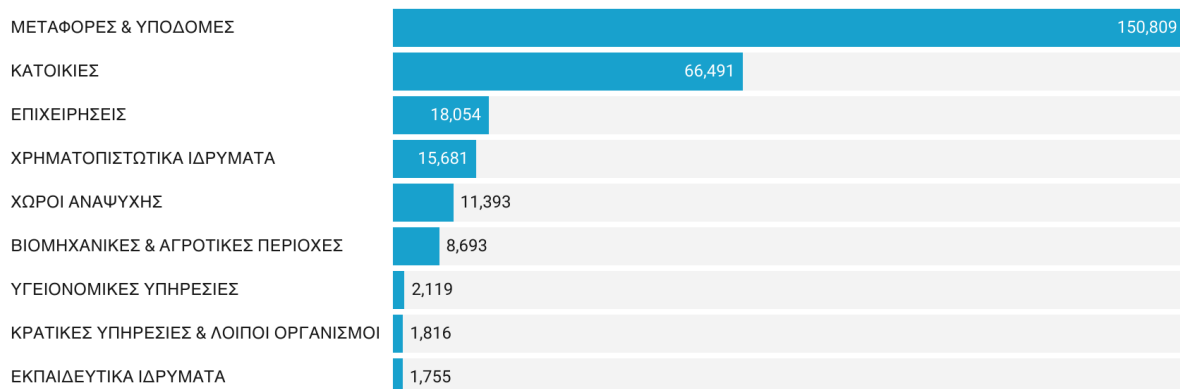
Created with Datawrapper

<https://datawrapper.dwcdn.net/MsZ8G/3/>

Γεωγραφική κατανομή

Οι περισσότερες αξιόποινες πράξεις σημειώθηκαν σε **χώρους μεταφορών και υποδομών (151.000)**, δείχνοντας ότι οι συγκοινωνίες και οι σχετικές εγκαταστάσεις είναι ευάλωτες—πιθανώς λόγω πυκνότητας και συχνής χρήσης.

Κατανομή Περιστατικών ανά Κατηγορία Τοποθεσίας

Created with Datawrapper

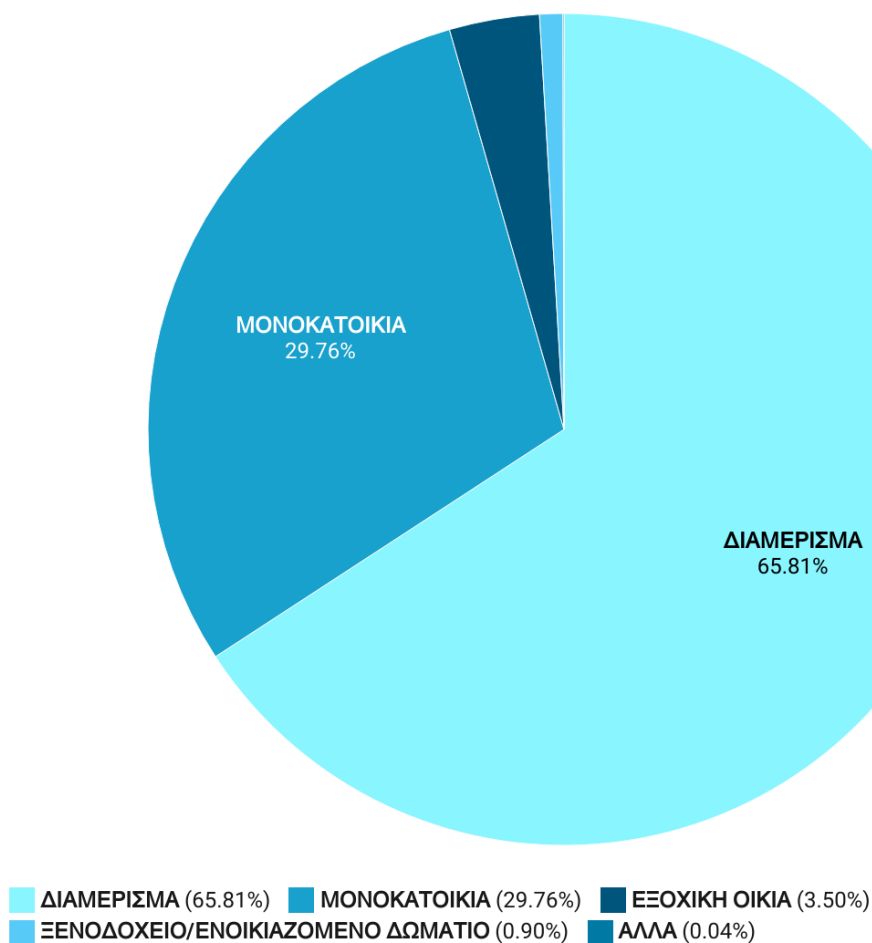
<https://datawrapper.dwcdn.net/kLAit/3/>

Οι **κατοικίες** ήταν δεύτερες (**66.000**) στη σχετική λίστα. Το **80,27 %** των παραβάσεων αφορούσε **κλοπές**, κυρίως **διαρρήξεις με παραβίαση μπαλκονόπορτας (5.127)** ή

κύριας εισόδου (4.714). Κύριοι στόχοι φαίνεται να είναι **διαμερίσματα** (65,8 %) και **μονοκατοικίες** (29,8 %).

Ανάλυση Κλοπών ανά Είδος Κατοικίας

34.864 περιστατικά αφορούσαν διαμερίσματα, με τις μονοκατοικίες να ακολουθούν με 15.764. Οι εξοχικές κατοικίες ανέφεραν 1.854 τέτοια περιστατικά, ενώ τα ξενοδοχεία και τα ενοικιαζόμενα δωμάτια φέρονται να είχαν μόνο 476. Η κατηγορία "Άλλα" περιλαμβάνει χώρους κατασκήνωσης και άλλους ασυνήθιστους τύπους κατοικιών.

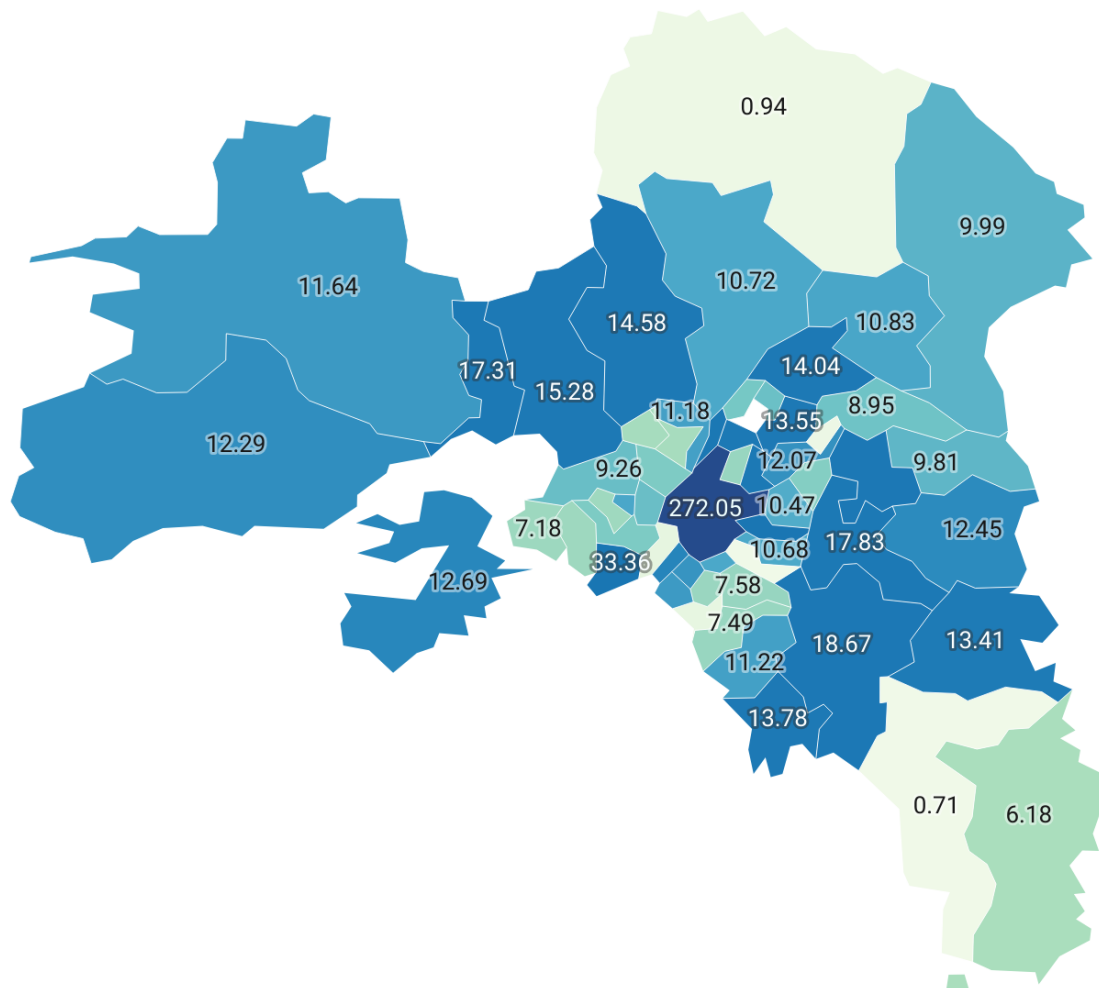
Created with Datawrapper

<https://datawrapper.dwcdn.net/oaRIM/7/>

Τα **τουριστικά καταλύματα** αποτέλεσαν μόλις το **0,9 %** των περιστατικών, ένδειξη ότι παραμένουν **σχετικά ασφαλή**. **Επιχειρήσεις** (18.000) και **χρηματοπιστωτικά ιδρύματα** (16.000) εμφάνισαν επίσης **σημαντική εγκληματικότητα, κυρίως κλοπές και απάτες**. Περιοχές αναψυχής (11.000) και βιομηχανικές/αγροτικές ζώνες (9.000) είχαν μέτρια επίπεδα, ενώ στους χώρους υγείας, δημόσιων υπηρεσιών και εκπαίδευσης ήταν χαμηλά (≈2.000 η καθεμία).

Περιστατικά ανά 1.000 Άτομα Πληθυσμού στην Αττική

0.68 272.05

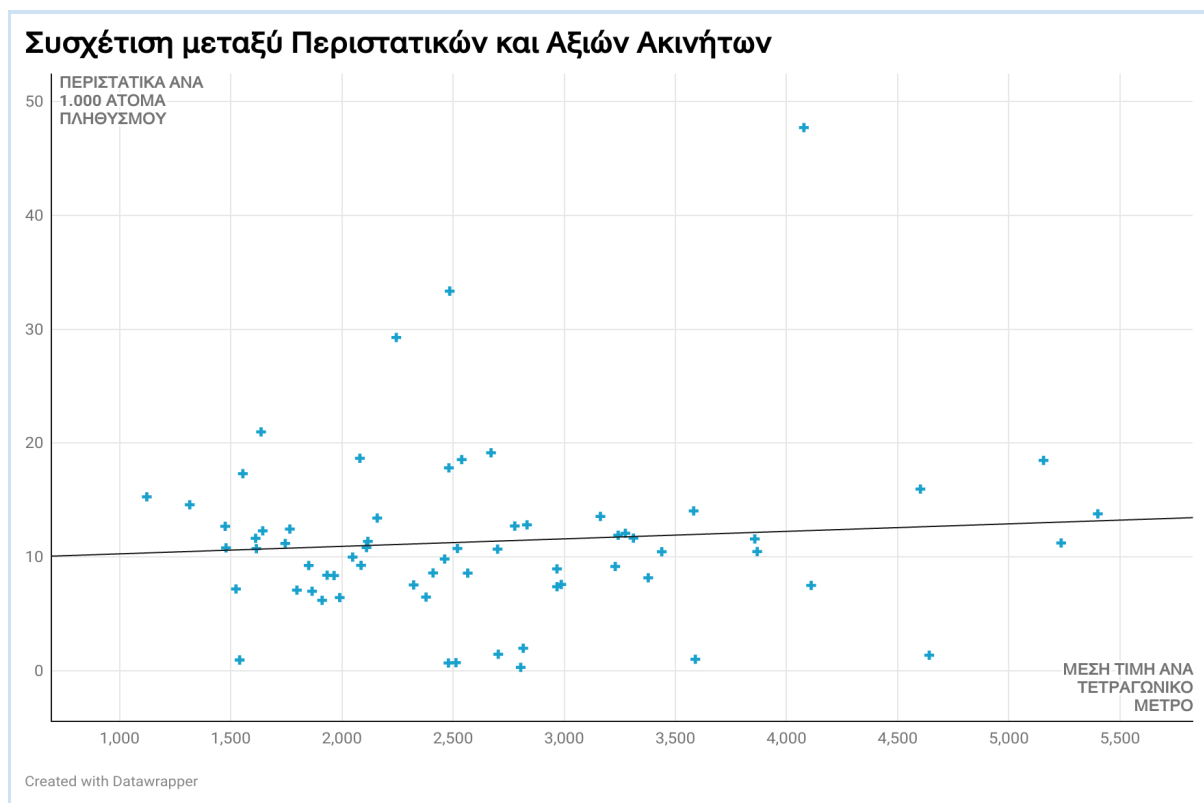
Map data: © OSM • Created with Datawrapper

<https://datawrapper.dwcdn.net/kKKjx/4/>

- **Περιοχές με υψηλή εγκληματικότητα:**
 - **Περιοχή Ακρόπολης και Κέντρο Αθήνας** – μεγάλος όγκος τουρισμού και της πληθυσμιακή πυκνότητα.
 - **Μέγαρα, Κορωπί, Παιανία, Μαρκόπουλο και Σαλαμίνα** – χαμηλή οικιστική πυκνότητα που ευνοεί την εγκληματική δραστηριότητα και γεωμορφολογία που συχνά δυσχεραίνει την άμεση επέμβαση της αστυνομίας.
- **Περιοχές με σχετικά υψηλή εγκληματικότητα:**
 - **Ωρωπός, Μαραθώνας, Ραφήνα, Σπάτα, Κηφισιά και Χολαργός** – παρόμοιες προκλήσεις με τις προαναφερόμενες περιοχές υψηλής εγκληματικότητας, προσελκύοντας στοχευμένα εγκλήματα κατά της περιουσίας, ενδεχομένως κι εξαιτίας κοινωνικοοικονομικής ευημερίας (όπως συνάγεται από την αξιολόγηση στοιχείων από ανοικτές πηγές σχετικά με τις εκάστοτε τιμές ζώνης και τα δηλωθέντα εισοδήματα).
- **Περιοχές με μέτρια εγκληματικότητα:**
 - **Μάνδρα, Κερατέα** – Κοινωνικοοικονομικές προκλήσεις σε ημιβιομηχανικά και αγροτικά περιβάλλοντα
 - **Βάρη-Βούλα-Βουλιαγμένη και Φιλοθέη** – Εύπορες περιοχές με μέτρια ποσοστά εγκληματικότητας κατά της ιδιοκτησίας
 - **Κυψέλη, Δάφνη, Καισαριανή** – Αστικοποιημένες περιοχές με υψηλότερη πυκνότητα πληθυσμού και ποικιλομορφία.
 - **Χαλάνδρι, Βριλήσσια** – Προαστιακές περιοχές με ενεργούς εμπορικούς τομείς.
 - **Βιομηχανικές περιοχές:**
 - **Ελευσίνα και Ασπρόπυργος** – Βιομηχανικοί κόμβοι με εγκληματικότητα που συνδέεται με κοινωνικά ζητήματα και βιομηχανικές δραστηριότητες.
 - **Λιμάνι και σχετική Βιομηχανία:**
 - **Πειραιάς (λιμάνι) και Σκαρामαγκάς** – Εγκληματικότητα που πιθανόν σχετίζεται με την πολυπλοκότητα των υποδομών (εκτεταμένες ζώνες αποθήκευσης, συνεχής κυκλοφορία οχημάτων και προσωπικού) του εμπορίου και των μεταφορών.
 - **Προάστια:**
 - **Νότια προάστια:**
 - **Άγιος Δημήτριος, Αργυρούπολη-Ελληνικό, Ηλιούπολη, Βύρωνας** – Κυρίως οικιστικές περιοχές με έντονο αίσθημα κοινότητας και χαμηλή κοινωνικοοικονομική ποικιλομορφία.

- **Δυτικά προάστια:**
 - **Ίλιον, Πετρούπολη, Περιστέρι, Αιγάλεω** – Πυκνοκατοικημένες περιοχές με σημαντική αστική ανάπτυξη και κοινοτική συνοχή.
- **Περιφέρεια Πειραιά:**
 - **Κορυδαλλός, Κερατσίνι-Δραπετσώνα, Νίκαια-Αγ. Ι. Ρέντης** – Περιοχές εργατικής τάξης που επωφελούνται από τις βελτιώσεις των κοινωνικών υποδομών τα τελευταία χρόνια.
- **Βόρεια προάστια:**
 - **Νέα Ιωνία, Γαλάτσι Μεταμόρφωση, Πεντέλη, Πεύκη-Λυκόβρυση** – Μεσοαστικές προς ευκατάστατες περιοχές με ικανοποιητικό βιοτικό επίπεδο και κοινωνικοοικονομική σταθερότητα.
- **Παράκτιες/Περιφερειακές:**
 - **Σαρωνικός** – Χαμηλότερα ποσοστά εγκληματικότητας, πιθανώς λόγω της χαμηλότερης πυκνότητας μόνιμου πληθυσμού.

Η παρακάτω διασπορά διερευνά τη σχέση εγκλημάτων και τιμών ακινήτων.

<https://datawrapper.dwcdn.net/12GYP/3/>

Δεν προκύπτει σημαντική συσχέτιση μεταξύ της εγκληματικότητας και των τιμών ακινήτων.

Στο παραπάνω διάγραμμα, κάθε κουκκίδα αντιπροσωπεύει μια περιοχή. Ο οριζόντιος άξονας δείχνει τη μέση τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο, ενώ ο κατακόρυφος άξονας δείχνει τα περιστατικά ανά 1.000 άτομα πληθυσμού. Η μαύρη γραμμή είναι η γραμμή τάσης: αν υπήρχε ξεκάθαρη συσχέτιση, η γραμμή θα είχε πιο έντονη κλίση προς τα πάνω ή προς τα κάτω. Εδώ όμως είναι σχεδόν επίπεδη, δείχνοντας ότι οι τιμές των ακινήτων δεν αυξάνονται ή μειώνονται σημαντικά με βάση την εγκληματικότητα.

Οι αξίες των ακινήτων φαίνεται να επηρεάζονται **περισσότερο από άλλους παράγοντες**, όπως η πρόσβαση σε μέσα μεταφοράς και υποδομές, η ποιότητα ζωής στη γειτονιά (π.χ. καθαριότητα, πράσινο, ησυχία), καθώς και οι οικονομικές και επαγγελματικές ευκαιρίες. Αν και **η εγκληματικότητα** παίζει ρόλο στις αποφάσεις των κατοίκων και των αγοραστών, **δεν φαίνεται να καθορίζει άμεσα τις τιμές.**

Συγγραφέας: Στέλιος Χρυσσάφτης – Data Analyst
Επικοινωνία: stelioschrisafitis@gmail.com

Χρήση των δεδομένων εγκληματικότητας

Η εμπειριστατωμένη ανάλυση των εγκληματολογικών δεδομένων μπορεί να προσφέρει σημαντικά οφέλη σε επενδυτές, κατοίκους και ασφαλιστικές εταιρείες.

- **Οι επενδυτές** εντοπίζουν εγκαίρως περιοχές που υποβαθμίζονται ή αναβαθμίζονται, σταθμίζουν τον κίνδυνο σε σχέση με τις τιμές ακινήτων και αποφασίζουν αν θα επενδύσουν ή αν απαιτούνται πρόσθετα μέτρα ασφάλειας.
- **Οι κάτοικοι** επιλέγουν γειτονιές βάσει του αισθήματος ασφάλειας – συχνά μπορεί να προτιμήσουν περιοχές όπου οι δείκτες εγκληματικότητας είναι χαμηλότεροι ή λαμβάνουν μέτρα προφύλαξης σε περιοχές με υψηλότερο ρίσκο.
- **Οι ασφαλιστικές εταιρείες** προσαρμόζουν τα ασφάλιστρα δίκαια: μειώνοντας τις τιμές σε ζώνες χαμηλού κινδύνου και αυξάνοντάς τις όπου η πιθανότητα ζημιάς είναι μεγαλύτερη.

Συνολικά, η ορθή αξιολόγηση της εγκληματικότητας επιτρέπει πιο στρατηγικές αποφάσεις που ενισχύουν την ασφάλεια, μειώνουν το ρίσκο και αυξάνουν την ελκυστικότητα των περιοχών στην Αθήνα και την Αττική.